

RØNNE HOSPITALS †KIRKE

Hvis Rønne hospital¹ altid har ligget på samme sted, på østsiden af byens store plads (nuværende Store Torv), som i 1600'erne og længe efter var en grønning uden for den egentlige bebyggelse², er det nok muligt, at dets oprindelse kan gå tilbage til middelalderen, som gerne lagde sine milde stiftelser i byernes udkanter. Herpå tyder måske også, at hospitalet havde part i de offerpenge, som S. Hans nat kastedes i kilden ved den hellige Trefoldigheds †kapel i Rø³, og det har i hvert fald været til før 22. april 1580, da det nævnes for første gang i et gavebrev, omhandlende gods, som Henrik Brahe (lensmand 1579—87) skødede til det⁴. 1616 og 1621 rummede hospitalet ti fattige, men dets indtægter var utilstrækkelige⁵, hvorpå der rådedes bod 1729 og 1742, da hospitalets forstander Herman Mortensen Bohn og hustru forøgede dets midler, begge gange med 500 dlr.⁶. — Rønne hospital ophævedes 1881, for så vidt som det ikke efter dette år har ydet husly, men uddeler sine indkomster til trængende uden for fattigvæsenet⁷.

Ved gavebrevet af (5. april) 1729, der vel egentlig var en nyfundering, skænkede Bohn og hans hustru desuden en flunkende ny bygning, som han kort forinden havde ladet rejse for egne midler (500 dlr.). Den var på 8 fag egebindingsværk og teglhængt. I de to sydlige fag fandtes †*hospitalskirken*, som må have været grumme lille, og som Bohn havde udstyret med komplet inventar. På alteret var der en malet altertavle, et udskåret krucifiks og to messingstager, for koret et tralværk (gitter), og så fandtes der, foruden en skriftestol, to mands- og to kvindestole, hver på fire sæder⁸.

Bygningen blev efter 1881 i længere tid anvendt til gymnastiklokale for Rønne gamle skole, men er nu nedrevet.

KILDER OG HENVISNINGER

¹ M. K. Zahrtmann: Billeder fra Bornholms Historie i Tilknytning til Middelalderens Kapeller, i Bh. Saml. VIII, s. 199 ff. ² Sammenlign byplanen hos Resen, s. 17. ³ Zahrtmann, anf. st. s. 204. ⁴ Zahrtmann, s. 201 f. ⁵ Hübertz, nr. 419 (s. 600). ⁶ Hofman, VIII, s. 540 ff. ⁷ Personalhistorisk Tidsskrift, 3. Rk. VI, s. 277 ff. ⁸ I 1737 husede hospitalet 8—10 fattiglemmer (Zahrtmann, s. 208).